

Intervju

GODIŠNJI INDIKATOR
TROŠKA ENERGIJE UREĐAJA
MARKO BIŠĆAN, DIPLO. ING., EIHP



Razgovarali smo sa g. Markom Bišćanom iz Energetskog instituta Hrvoje Požar o projektu pod nazivom „Godišnji indikator troška energije uređaja“ koji donosi novu perspektivu pri kupnji i distribuciji kućanskih aparata.

P Recite nam nešto više o projektu „Godišnji indikator troška energije uređaja“ (Yearly Appliance Energy Cost Indication) i kako je došlo do inicijative za razvoj jednog takvog programa?

O Projektom „Godišnji indikator troška energije uređaja“, koji je sufinanciran od strane programa Europske komisije - Inteligentna energija Europe, želi se prenijeti potrošačima informaciju o godišnjim troškovima za energiju uređaja koji posjeđuju energetsku oznaku. Cilj je stimulirati kupovinu učinkovitih uređaja, posebno onih pristupačnijeg cjenovnog razreda. Projektom bi se obuhvatili hladnjaci, ledeneice, perilica rublja i suda, sušilice, split sustavi (klima uređaji) i televizori, odnosno većina uređaja potrebnih za funkcioniranje kućanstva. Projekt je u potpunosti kompatibilan s politikom i provedbom smanjenja potrošnje energije u zemljama Europske Unije i Republičkoj Hrvatskoj te se nadograđuje na dosadašnje aktivnosti, planove i ciljeve. Inicijativa za provedbom projekta na široj razini (11 zemalja Europske Unije i Republika Hrvatska) došla je iz Nizozemske, točnije NL Agencije, gdje se slične aktivnosti provode od kraja 2010. godine.

P Tko su partneri projekta na nacionalnoj razini?

O Početni pregovori su obavljeni sa predstavnicima proizvođača i distributera uređaja, prije svega s onima koji su i pružili potporu projektu prilikom prijave na sufinanciranje, ali do početka provedbe projekta bi bilo neozbiljno s njihovim imenima izlaziti u javnost.

P Na dosadašnjim energetskim oznakama uređaja, prvenstveno bijele tehnike tj. kućanskih aparatova kupci su mogli iščitati informacije o energetskom razredu uređaja i po-

trošnji energije. Što donosi uvođenje godišnjeg indikatora troška energije uređaja?

O Energetska oznaka uređaja daje kupcima informaciju o razredu energetske učinkovitosti, potrošnji energije i druge podatke vezane uz energiju. Ipak, najvažniji podatak koji kupac najbolje prepoznaće nije dan energetskom oznakom, a to je godišnji trošak za energiju potrebnu za rad uređaja. Kao što je poznato, proizvod koji je nešto skupljiji može imati niže ukupne troškove, jer je učinkovitiji, te stoga ima niži godišnji trošak rada nego jeftiniji proizvod. Međutim, s aktualnim informacijama iz energetske oznake potrošač može samo procijeniti godišnje troškove množenjem potrošnje energije (na energetskoj oznaci) sa jediničnom cijenom 1 kWh električne energije, koja je jedva poznata među potrošačima. Uključivanje (godišnjih) troškova na energetsku oznaku nije moguće zbog toga što cijene električne energije variraju širom EU-a, kako geografski tako i vremenski, a oznaka je ista za cijelu EU. Dodatno, podaci na energetskoj oznaci su fiksni nakon što je proizvod stavljen na tržiste.

Koje sve aktivnosti uključuje ovaj proces?

O Planirane aktivnosti se mogu pojednostavljeno podijeliti na izradu baze podataka sa godišnjim troškovima rada, primarno kroz suradnju sa distributerima dostaviti informacije o godišnjem trošku energije u prodavaonicama i preko interneta. Dodatno, planira se ažuriranje podataka o godišnjem trošku energije svakih 6 mjeseci zbog mogućih promjena cijena energeta i promjena u načinu korištenja uređaja. Kao završna aktivnost očekuje se evaluacija utjecaja projekta.

P Ovo je prilika za prikupljanje kvalitetnih podataka o godišnjoj potrošnji energije na osnovu broja prodanih uređaja i njihove godišnje potrošnje. U koje sve svrhe će se iskoristiti ovi podaci?

O Već i danas svaki pojedini distributer i proizvođač prati prodaju svojih

uređaja na tržištu, uz konstantno pogledavanje prema konkurenциji, što je i logično u uvjetima slobodnog tržišta. Nažalost, sistematsko prikupljanje ovakvih podataka na nacionalnom nivou, za potrebe izrade kvalitetnih statistika i strateško planiranje, još nije u potpunosti zaživjelo. Podaci koji će se prikupiti u sklopu projekta koristiti će se za izrade evaluacija projekta, strateških dokumenata za potrebe Republike Hrvatske i/ili jedinica regionalne i lokalne samouprave, a nikako u komercijalne svrhe. Dodatno, proširenjem aktivnosti projekta moguće je u srednjoročnom razdoblju zaokružiti kompletну statistiku uređaja u kućanstvima u Republici Hrvatskoj.

P Kada projekt kreće sa provedbom?

O Prema zadnjim informacijama planirani početak projekta bio bi travanj 2012. godine. To bi značilo da bi se s prvim aktivnostima moglo započeti u lipnju 2012. godine.

P Kakva je reakcija proizvođača bijele tehnike i distributera?

O Dosadašnje reakcije svih aktera na tržištu bile su pozitivne, od proizvođača i distributera, do predstavnika ministarstva i organizacija koje se bave promoviranjem energetske učinkovitosti.

P Što konkretno uvođenje godišnjeg indikatora znači za krajnjeg kupca?

O Glavna prednost biti će upravo za potrošače, jer oni mogu lakše usporediti troškove rada proizvoda kada kupuju novi uređaj i cijene uređaja. Time im se olakšava odabir onih proizvoda s najnižim ukupnim životnim troškovima uređaja. Također, distributeri će imati koristi, jer imaju dodatni podatak koji će privući pažnju potrošača te imaju jače argumente za prodaju cijenovno više pozicioniranih proizvoda. Proizvođači će imati dodatni poticaj za inovacije kako u pogledu energetske učinkovitosti i tako i u cijenama proizvoda.